

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 340 Lej

Fél évre ... 420 Lej

Negyed évre ... 210 Lej

Havonta ... 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 4 lej,

vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Házalók

Járják be a várost és kínálják a finnek-fának csapnivalóan rossz portékáikat. És a hiszékeny, az olcsó hus hig leve után két kézzel kapó vásárló közönség zsebéből ömlik a pénz az élelmes és minden hájjal megkent kufárok felé, akik aztán markukba nevetnek és sietve állnak odébb, hogy más városban új áldozatokat keressenek. Ezek a vándorló legények potom áron vásárolják össze a gyárak selejtes cikkei és különböző módszereikkel, trükkökkel jó pénzért szózzák a mai „kuncsaft” nyakába.

Ugyanakkor a város kereskedelmi élete komoly válság előtt áll. Az üzletek raktárai tömve vannak jó belöldi és külöldi árukkal, a kereskedők ambícióval és erejük megfeszítésével készülnek a karácsonyi vásárra és ime: a boltokba alig téved egy-két vásárló és a derék aradi kereskedők gondterhes arcát állanak az üres üzletekben.

Ha e két képet magunk elé tesszük, aggódva konstataálhatjuk, hogy amikor jött-ment házalók dusan aratnak, tekintélyes kereskedőcégek szinte a tönk szélére kerülnek. A mozgóárusok nem törődnek azzal, hogy becsapják-e a vevőt, vagy sem, őket semmi-féle kereskedői etika nem köti. Rezsijük minimális, adógondjaik nincsenek, kereseti lehetőségeik korlátlanok. Ezzel szemben a stabil kereskedő félő gondokat ügyel arra, hogy vevőközönsége igényelt maradék nélkül kielégítse, az üzletéből kikerült áru elsősorban legyen. A kereskedő horribilis házbért, drága alkalmazottakat fizet, rezsije nagy és elvárják az adófronton...

A hatóságok dolga most már, hogy e két, élesen szembeállított képből az állami élet érdekében való konzekvenciákat levonják és teljes erővel lépjenek fel az egyre szaporodó és egyre vakmerőbbé váló házaló-kereskedelem ellen. Az állam eminens érdeke, hogy adózó, közteherviselő polgárainak egzisztenciáját megvédje a guerilla-kufárok támadásaitól és ugyanakkor a vásárló és becsapott nagyközönség zsebeit megkímélje a kifosztástól. Az állam érdeke a polgárok összességének boldogulása lehet csak.

Üdvözetek Barabás Bélának. — Tömör László öngyilkos lett. — Szervezkedik az új aradi színigazgató. — Vádol a pesti dráma halott hőse. — Elítélt tolvaj. — Két erdélyi lap harca. — Változás az aradi Palugyay-pezsőgyár vezetésében. — Egy vámvezérigazgató öngyilkossága.

Costa-Foru kizárták az újságírószindikátusból.

Nagy vihar az újságíró-gyűlésen. — Az elnökség és a választmány beadta lemondását.

(Bucuresti, December 13.) A bucuresti-i újságíró szindikátus vasárnap délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlését, amelyet Costa Foru kizárása ügyében hívtak össze. Az ülést 11 órakor nyitja meg Demetrescu elnök, aki konstataálja, hogy kilencvenmegyén vannak jelen, tehát a közgyűlés határozatképes. Nadejde kéri a vita elhalasztását, mert Costa Foru beteg és nem védekezhet az ellene emelt vádakkal szemben. A közgyűlés azonban nem fogadja el az indítványt, rátérnek a napirendre és felolvassák a következő határozati javaslatot: „Mintán a bucuresti-i újságíró szindikátus választmánya nem tette meg a kellő időben és a saját iniciatívájából a szükséges lépéseket azoknak a sértéseknek a visszatartására, amelyekkel nemzetünk méltóságát illeték inopportunistálgatásaikkal a humanizmus állítólagos inspektorai, akik tényleg idegen és az ország ellenségeinek érdekeit szolgálják, az alapszabályok 13-ik szakasza értelmében a rendkívüli közgyűlés energikusan tiltakozik az ország belügyeibe történt idegen beavatkozások ellen és ezzel csatlakozott a román intellektuális tiltakozáshoz. A közgyűlés összeférhetetlennek tekintti Costa Foru szindikátusi tagságát azzal, hogy az ország megérálmazói, az ellenséges ügynökök impresszáriójaként működött és egy röpiratot szerkesztett, amely az állam elleni támadások alapjául szolgált. Ezért a közgyűlés Costa Foru kizárja a szindikátus kebeléből.”

Az indítvány kéri, hogy a javaslatot vita nélkül fogadják el. Demetrescu elnök megállapítja, hogy a határozati javaslat első része napirendellenes és kéri előlött a vitát megindítani, mert a határozati javaslat elfogadása bizalmatlanságot jelent a választmánnyal szemben. Bacalbasa kijelenti, hogy a választmány bü-

nös, mert elbújt az alapszabályok közé egy fontos nemzeti kérdésben. Az alapszabályok eltűnték a politikát, de nem a nemzeti politikát. Mindnyájan románok vagyunk, — mondja — akiket az idegen rágalmak sértenek. Az a tény, hogy Costa Foru beteg, nem akadályozhatja meg az ő megbélyegzését. Ami Demetrescu elnököt és a választmányt illeti, csak a követendő eljárásra nézve van közöttük eltérés. Tudja, hogy a választmány ugyanilyen érzelmmel viseltetik az idegen beavatkozásokkal szemben, de itélni is kell a bűnösök felett, nemzeti méltóságunk kötelez bennünket erre.

Demetrescu: A kormány, fogadta Barbusset.

Seicaru: Naponként támadom a Kormányt, de itt nem pártpolitikáról, hanem nemzeti politikáról van szó.

Stefan Popescu vádolta a választmányt, hogy kivetkőzött a nemzeti érzésekből. Demetrescu elnök tiltakozik az állítás ellen. Dascovici akar még felszólalni, de a közgyűlés a vita berekesztése és a határozati javaslat szavazás alá bocsátása mellett foglal állást. Demetrescu kéri a szavazás elhalasztását, Bacalbasa azonban elhagyja az elhalasztást. Nadejde indítványozza, hogy a határozati javaslatot válasszák két részre, külön szavazzanak a Costa Foru-ügyben és külön a választmány iránti bizalmatlansági kérdésben. A közgyűlés ezt az indítványt sem fogadja el, mire megejtik a szavazást és 65 szavazattal, 26 ellenében elfogadják a határozati javaslatot, amely Costa Foru kizárja a szindikátus tagjai közül. A szavazás után a választmány, élén az elnökkel lemondott, azonban a legközelebbi tisztújító közgyűlésig helyén marad. Végül Seicaru indítványára újabb határozati javaslatot fogadtak el, amelyben megbélyegzik

az újságírók elleni tetteleges támadásokat és inzultusokat.

Magyar költők szobra Aradon

A kulturpalota igazgatójának érdekes akciója.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Nichi Lázár, az aradi Kulturpalota igazgatója akciót indított, hogy kulturpalotát létesítsen, amellyel a Kulturpalota környékének rendezését és karbantartását, valamint a Kulturpalotának azokat a szükségleteit fedezheti, amelyekhez sem az állam, sem a város nem juttathat pénzt. Az első terve az igazgatónak, hogy Panteont létesít a Kulturpalota körül, amelyben nemcsak a román költészet legnagyobbjainak, de a magyar költészet több reprezentánsának mellszobra is helyet foglal majd. A legelső szobrok Xenopol román történetirő és Cosbuc Györgynek, a kiváló román poétának a szobrai lesznek, ezután pedig sor kerül Ady Endre szobrára is. A kulturpalotához szükség van összeget főként nívós koncertekkel akarja a Kulturpalota igazgatója megszerezni és most csütörtökön rendezi a Kulturpalota igazgatósága első hangversenyét: Pop Lya, az aradi születésű és ma már európai hírű alt-énekesnő ad hangversenyt Hevesi Piroskával, a kiváló cluji zongoraművészinnel. Hozni fogja a Kulturpalota igazgatója Bartók Bélát, Niculescu-Basu, Jean Athanasiu és Folescu György kitűnő román énekeseket, akik mindannyian ismerősei már Arad közönségének. Vas Sándorral és Telnáyi Emillel is tárgyalnak s levelet írt Nichi Lázár Erեսcunak is, aki azonban csak a jövő szezonra jöhet, mert ezidén Amerikába megy. Szó van Hubay Jenő aradi hangversenyéről is, amelyet szintén az igazgatóság rendez. Nemcsak a kulturpalota megteremtésének szükségessége, hanem az a körülmény is vezette Nichi Lázárt, hogy koncertet rendezzen, mert az aradi szezon ezuttal nagyon szegény lenne hangversenyekben, ha nem venné kezébe a hangversenyrendezések ügyét.

— Aradmegyei főispánviselők magyarországi tárgyalással. Boneu Vazul aradvármegyei főjegyző és Stanca Ermin főszámvevő tegnap Magyarországra utaztak, hogy Gyulán tárgyaljanak azzal a magyar bizottsággal, amely a Gyulavári és Gyulavarsánd községeknek a békeszerződés által kettévágott földbirtokai ügyében intézkedik. A főjegyző és a főszámvevő reggel indultak el automobilon Aradról és este tértek vissza Gyuláról. A tárgyalások során teljes megegyezésre jutottak a földek értékét illetően és így hamarosan meg fog történni az anyagi differenciák kiegyenlítése.

Két erdélyi lap harca.

A kolozsvári tábla megsemmisítette Győri Ilés István felmentő ítéletét a Brassói Lapok — Gyilkos-pörben.

(Cluj—Kolozsvár, december 13.) A kolozsvári tábla ma tárgyalta a Brassói Lapok felebezését a Gyilkos ellen indított perben. A törvényszéki tárgyalás — mint ismeretes — a Gyilkos szerkesztőjének, Győri Ilés Istvánnak felmentésével végződött, mert a bíróság bizonyítottan vette a Brassói Lapok ellen hangzott vádakat. A mai tárgyalást dr. Manescu tanácselnök nyitotta meg. Győri Ilés Istvánt Ghilezan Livius dr., a Brassói Lapokat Theodoreanu jassi-i és dr. German Traian Cluj ügyvédek képviselték. A tárgyalás megnyitása után Pop főügyész bejelentette, hogy átveszi a magánvádat, de a bejelentett semmisségi panaszok miatt, valamint azért, hogy a törvényszéki tárgyalás egész anyagából nem látja bebizonyítottan a Brassói Lapok ellen emelt vádakat, kérte a törvényszéki ítélet megsemmisítését, a per újra tárgyalását és az összes tanúk ismételt kihallgatását. Theodoreanu és German ugyanilyen értelemben szólalnak fel. Ghilezan ellenvéleményt jelentett be és megállapította, hogy a törvényszék eljárása teljesen jogrendszerű volt. Kérte, hogy a tábla érdemben tárgyalja le az ügyet, a semmisségi panaszokat utasítsa vissza és erősítse meg a törvényszék ítéletét. Pop főügyész ezután ismét felszólalt és röviden előadta, hogy a Gyilkos által felhozott vádakat rendkívül súlyosak, ezzel szemben még valószínűsítő bizonyíték sem merült fel a törvényszéki tárgyalás során. A tábla rövid tanácskozás után kihirdette határozatát, amellyel megsemmisíti a törvényszéki ítéletet és elrendeli a per újratárgyalását a kolozsvári törvényszéken.

Budapesti színésznő öröksége.

Góthné-Kertész Ella elvált férje egy milliárdot hagyományozott.

(Bécs, december 14.) Beck Vilmos, a november 30-án Chicagóban elhunyt operaénekes végrendeletét ma bontották fel Bécsben. Az énekes halála előtt levelet írt dr. Endrényi Tivadar budapesti ügyvédnek és közölte, hogy végrendelete bécsi ügyvédjénél van. Amikor a halálhír megérkezett, a bécsi ügyvéd a bíróságnál letétbe helyezte a végrendeletet, amelyet ma bontottak fel. Az operaénekes vagyona öt hatalmas bérházból, egy eddig még ismeretlen készpénz összegből és több Amerikában levő értékpapírból áll. A vagyon kisebbik felét Auerheimer Roland bécsi asszony örökölte. Ez mintegy négy és fél milliárd magyar koronát tesz ki. A nagyobbik felét hat részre osztva, rokonainak hagyta Beck Vilmos. Krausz Simonnének és Simon Margitnak, nővére két gyermekének egy harmadrészt, a többi négy részre osztva, egy Engelmé nevű newyorki hölgynek, Gergely Agostonnének, Franca Editnek és Góthné-Kertész Ella ismert budapesti színésznőnek hagyta. Góthné az elhunyt elvált felesége volt és a vagyonból körülbelül tíz milliárd koronát kapott.

Az Arad-Csanádi Vasutak közgyűlése.

A kormány képviselője tiltakozott a közgyűlés megtartása ellen. — Harc az ötvenezer darab részvény tulajdonáért.

(Saját tudósítónktól.) Az Acsev. r. t. vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta dr. Bogdán Virgil alelnök elnöklése alatt XLVI-ik évi rendes közgyűlését. A gyűlésen a román kormány képviselőjében dr. Moldovan Demeter ügyvéd és Stanciu Miklós mérnök, egyben Acsev. igazgatósági tag is, mint a kormány állandó delegáltja vett részt és megjelent Wiener Lionel a Compagnie belge des chemins de fer et d'entreprises igazgatója, aki mint az Acsev. r. t. magyar részvényese, első ízben vett részt az Acsev. közgyűlésén. A közgyűlés iránt a részvényesek köréből szokatlan érdeklődés nyilvánult meg. 129 részvényes 107.223 részvényt tett le a közgyűlésre s a letett részvényekből 97.618 darab részvényt 38 részvényes személyesen részt is vett a közgyűlésen.

Dr. Bogdán Virgil alelnök, aki a távollévő Zelenszky Róbert elnök és Mocioni Antal alelnök helyett vezette az igazgatóság megbeszélését a közgyűlést, a megnyitást és a határozatképeség konstatálása után üdvözlö a kormány képviselőjét és a magyar részvényest és felhívja dr. Köpf János társulati jogtanácsost az igazgatóság jelentésének és a nyereség felosztására vonatkozó javaslatának felolvasására.

Az érdemleges tárgyalás előtt Moldovan Demeter ügyvéd a román kormány képviselője kért és felveti azt a kérdést, helyénvalónak tartják-e a részvényesek a közgyűlés megtartását, tekintettel arra, hogy a csanádi vasut, mely a trianoni békeszerződés értelmében két ország területére osztott meg, egyaránt tartozik a román és a magyar állam érdeklőre, a közgyűlés megtartásával ama helyzet élé kerülhet, hogyha a magyar állam is elküldi képviselőjét a közgyűlésre, az esetleg a két állam között konfliktust idézhet elő. Meggondolandónak tartja ezt és helyénvalónak látja a közgyűlés elhalasztását mindaddig, amíg a részvénytársaság kettőszétlása be nem következik és Románia területén létesítendő részvénytársaság a magyar állam érdekétől függetlenül tarthatná meg közgyűlését. Meggyőződése az, hogy ez indokolással a kereskedelmi törvényszék hozzájárulása is biztosítható volna.

Dr. Köpf János társulati jogtanácsos hivatkozással arra, hogy a magyar állam képviselője a közgyűlésen nem jelent meg, a kormány képviselőjének feltevése be nem következhet s hivatkozással arra, hogy a közgyűlés elé utalt ügyek kizárólag a részvényesek érdekeire vonatkoznak, azokból kikapcsolatott a két állam közötti vitás kérdés, a közgyűlés megtartását szükségesnek látja annyival is inkább, hogy eleje vétessék egy újabb közgyűlés összehívásával azon eshetőség bekövetkezésének, amit a kormány képviselője felemlített.

A részvényesek egyhangúlag a közgyűlés megtartása mellett foglaltak állást. Mielőtt a közgyűlés a tárgysorozatra áttérhetett volna, a román kormány képviselője egy deklarációt olvasott fel, melyben a román állam nevében tiltakozását jelenti be a Compagnie belge des chemins de fer et d'entreprises részvényesi megjelölése ellen, hivatkozással arra, hogy a román kormány nem ismeri el a párisi jóvátételi bizottság által lefoglalt Acsev. részvények eladását, azok jogos tulajdonosának magát tekintve s amennyiben a társaság élne részvényesi jogával, szavazata figyelembe nem vehető.

Lionel Wiener a Compagnie belge des chemins de fer et d'entreprises igazgatója válaszul a kormány kiküldöttének deklarációjára és kijelenti, hogy ismeri a román kormánynak a jóvátételi bizottság előtt tett tiltakozását, a jóvátételi bizottság azonban nem ismeri el annak jogosságát s ök jogérvényesen vették meg a részvényeket. Nem tartja illetékesnek a közgyűlést arra, hogy birtoklás kérdésében döntsön, erre nézve az illetékes bíróságok hozzák meg majd a döntést.

A kormány képviselője megismétli tiltakozását, mire Lionel Wiener igazgató előékenyen kijelenti, hogy jogai fentartásával a hozandó határozatokban tartózkodni fog a szavazatokról. A kormány képviselője a belga részvények leszámítása után kérdést intéz a közgyűlés határozatképességére nézve. Az elnök annak kijelentésével, hogy a letett részvények alapján a Compagnie belge des chemins de fer et d'entreprises jogosan vesz részt a közgyűlésen, konstatálja, hogy még szavazatainak leszámítása után is, az alapszabályok 22. §-a alapján a közgyűlés határozatképes. Mint-hogy a részvényesek egyhangúlag a nyomtatásban szétosztott évi jelentést felolvasottak jelentik ki, az elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint a közgyűlés az igazgatósági jelentést tudomásul veszi.

A felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után a közgyűlés a mérleget, a nyereség és veszteség számlát egyhangúlag elfogadja. A nyereség felosztása a következő: Az 1924. évi tiszta nyereség 2.989.848 lej 56.791 darab hat százalékos elsőbbségi részvény osztaléka fejében darabonként 6, 20.460 darab öt százalékos elsőbbségi részvény osztalékára darabonként 5, 724 darab hat százalékos kisorsolt részvény beváltására darabonként 100 és 84.840 darab törzsrészvény osztalékára darabonként 5 lej szavaztak meg. A részvények osztalékának tényleges kifizetése, a hátralékos osztalékokkal egyetemben az erre vonatkozó kormánytilalom feloldását követő napon veszi kezdetét. A kisorsolt részvények beváltását, illetőleg kifizetését az igazgatóság a vasut részvényrőkéjének megállapításáig elhalasztja, nehogy a kisorsolt részvények tulajdonosai indokolatlanul megrövidüljenek.

A közgyűlés 6 évre újból megválasztja igazgatósági tagnak Mocioni Antal igazgatósági alelnököt, dr. Meskó Sándor igazgatósági tag elhalálása folytán megüre-

sedett igazgatósági helyre 6 évre Lionel Wiener igazgatót és az igazgatói tagságáról lemondott Bitzy Dezső helyére, kinek a közgyűlés lemondását elfogadva köszönetet szavaz, megválasztja négy évre dr. Lázár Ágostont, Aradvármegye alispánját és újabb három évre meghosszabbítja a felügyelő-bizottság mandátumát.

Koromzay Frigyes vezérigazgató bemutatja az igazgatóság jelentését ama tárgyalásokról, melyeket a vasut a román kormánnyal a vasut jogi helyzetének rendezése érdekében folytatott s melyek eredményre mind a mai napig nem vezettek. A jelentés megemlékezik arról, hogy a részvénytársaság a román kormánytól az átvett vonalak évi használati díjául az 1.800.000 arany lej 6-szoros valorizált értékét, 10,8 milliót igényel: több ízben kérelmezte a magyar vonalakat illető gördülő anyagok kiadását és az elmúlt időkre esedékes mintegy 580.000 svájci frank használati díj megtérítését. Megemlékezik a jelentés a Compagnie Belge des Chemins de Fer et d'Entreprises tulajdonába került részvények körüli bírói eljárásokról s mert nem remélhető a kormánnyal való tárgyalás befejezése mindaddig, míg a részvények tulajdonjogi kérdése nem tisztázódik, a vasut helyzetének rendezésére nézve konkrét javaslattal nem járulhat az igazgató tanács a közgyűlés elé.

A közgyűlés az igazgató tanács jelentését tudomásul vette s megbízta az igazgatóságot azzal, hogy belátása szerint folytassa továbbra a tárgyalásokat és igyekezzék a kormánnyal való tárgyalások békés befejezésére. Mielőtt a közgyűlést dr. Bogdán Virgil elnök beakasztja, a kormány képviselője hivatkozással az engedélyokirat 19-ik és az alapszabályok 41. §-ával biztosított jogaira, bejelenti vétőjét az összes meghozott határozatok ellen addig is, míg a miniszter azokról felelt dönteni fog.

A közgyűlést igazgatósági gyűlés követte, melyen az Acsev. igazgató tanácsának elnöke, gróf Zelenszky Róbert és alelnöke, Mocioni Antal és dr. Bogdán Virgil igazgatósági tagokat választottak meg újból.

Adóvallomások Aradon.

Az aradi pénzügyigazgatóság felhívása. — Adóvisszaesés fogházbüntetéssel jár.

(Saját tudósítónktól.) Mindössen két hét választ már csak el január elsejétől, amikor meg kell kezdeni az adóvallomások benyújtását. Ezzel kapcsolatosan most Petrescu pénzügyi administrator felhívja különösen a kereskedőket és iparosokat arra, hogy saját érdekükben a határidő letelte, — január harmincadika — előtt nyújtsák be vallomásaikat, mert később semmi körülmények között nem fogadnak el vallomásokat. A vallomások benyújtására kitűzött határidő letelte után adóellenőrök fogják bejárni Arad városát és megállapítják, hogy kik mulasztottak el eleget tenni kötelezettségüknek. A mulasztók adóalapját a legmagasabb összegben állapítják meg és az ez után kivetett adó összegének kétszeresét kell adóbírságként megfizetni. Itt írjuk meg, hogy az aradi pénzügyigazgatóság ma rendelkezést adott ki, amely szerint a jövőben a for-

galmi adóvisszaéléseket a törvény 37. paragrafusának harmadik bekezdése szerint fogházbüntetéssel fogják sújtani. Mindenkit, akit három éven belül második ízben érnek rajta visszaélésen, nyolc nap-tól három hónapig terjedő fogházbüntetéssel sújtanak. Az igazgatóság megkeresése alapján az ügyészség vádiratot készít a kihágást elkövető ellen és a törvényszék ítélkezik fölötte.

Szervezkedik

az új aradi színigazgató
A Fekete-társulat jövő sorsa.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi új színtársulat megszervezésének ügyében holnap következik be a döntő fordulat. Maurer Béla, az arad-temesvári színházak igazgatója még pénteken levelet intézett Fekete Mihály színtársulatának legidősebb tagjához, Kassay Károlyhoz, amelyben felkérte, hozza a Fekete-társulat tagjainak tudomására, hogy az arad-temesvári színház koncesszióját ő kapta meg. A társulat tagjainak elhelyezéséről és kenyéréről gondoskodni kíván s épen ezért felhívja a társulat tagjait, hogy egyenként és egyenként, közöljék vele szerepkörüket, gázsijegyeiket és állampolgársági ügyük állását. December 14-ikéig kérte a társulat tagjainak választát, azonban eddig még a Fekete-társulat egyetlen tagja sem küldte be ajánlatát. Maurer Béla egyben hangsúlyozta levelében azt is, hogy amennyiben a társulat tagjainak válasza elmarad, azt úgy fogja venni, hogy nem óhajtanak vele együttműködni és a szervezkedést tőlük függetlenül kezdi meg. Ismeretes, hogy Fekete Mihály társulati gyűlésre hívta össze tagjait és felszólította őket, hogy érdekeik megvédése céljából kollektív módon lépjenek fel, ezt viszont Maurer Béla nem hajlandó figyelembe venni. Ma járt volna le tehát az a terminus, amit az új színigazgató adott Fekete személyzetének, de ő most még huszonnégy órai háladékat ad és társulata megszervezését csak a holnapi nappal kezdi meg. Maurer színigazgató különben azért kérte a színészek és a társulat többi tagjainak állampolgársági igazolását, mert a kormányrendeletek szerint csak a társulat hat százaléka lehet idegen állampolgár s csak ebben az esetben engedélyezik a színház számára a tizenhat százalékos vigalmi adó fizetését. Jelenleg az a helyzet Fekete társulatánál, hogy tagjai közül több mint hat százalékot képvisel az idegen állampolgárok száma és így Fekete 32 százalékos adót fizet.

Fekete Mihály különben ma utazott el Bucarestbe, hogy keresztyénülgye az arad-temesvári koncesszió szétválasztását és a Temesvár-Lugos városok önállóítását. Annak érdekében, hogy Fekete nem sok reménnyel kecsesgató bucuresti-utja alatt se zúljón szét a társulat, a temesvári színház vezetését ma egy háromtagú direktórium vette át, amelynek Kassay Károly, Mészáros Béla és Jakabffy Dezső a tagjai.

Üdvözetek Barabás Bélának.

Kifogyhatatlanok a gratulációk, ma is seregszámra érkeztek. — Amikor az ifjú Barabást minden áron meg akarták buktatni, de nem sikerült.

(Saját tudósítónktól.) Egész Erdély magyarsága még mindig annak a nagyszabású ünnepnek hatása alatt áll, amelyet az aradi magyarság Barabás Béla, a hetvenéves ősz vezér születésnapján rendezett Aradon. Barabás Béla Str. Closca (Szent László-utcai) lakásán még tegnap is, sőt ma egészen estéig egymás kezébe adták a kilincset az üdvözlő látogatók. Ma is tucat számban érkeztek még levelek s a postás szinte negyedóránként kopogtat be levéllel, vagy távirattal. A dolgozószobában pedig mindenütt virágok: a magyar ünnep emlékei. S az ősz vezér kissé fáradtan ugyan de jókedvben, szívélyességgel fogadja mosolygó párjával az üdvözlőket. Tegnap délután Bartha Ábel az aradi kormány egykori belügyminisztere járt Barabásnál. Bartha csak néhány percig tartózkodott Aradon, de ezt az időt felhasználta arra, hogy meglátogassa és üdvözzölje az ősz jubilánst. Bartha Ábel Brassóból jött és nyomban tovább is utazott, az történt ugyanis, hogy kiutasították Románia területéről. A mai látogatók között volt Jakabffy Elemér a Magyar Párt alelnöke, gróf Porcia Lajos és neje, Krejcsi Rezső nyug. altábornagy, dr. Issekutz László, Tagányi Gusztáv, Tabakovits Emő, Daniel Péter, Aknay Andor, Krón József, Maurer Béla, Molnár Gusztáv, Kintzig Géza és neje, özv. Hermann Gyuláné, özv. Schartner Sándorné, Haan Alajos és neje és még sokan Arad és a környék számottevő társaságából. Ma Lengyel György volt főispán, Papp József volt főispán, Fülöp Béla szenátor, Sulyok István az „Ellenzék” képviselője, dr. Adorján Emil (Nagyvárad), Fischer Irén, a Makói Lillomrend, Csolsch Gyula és leánya (Hódmezővásárhely), Bódy Bódog (Pauis), a Világosi Társaskör, Mohay Sándor igazságszolgálati államtitkár övegye küldött üdvözlő táviratot, míg levelében ma Gombos Benő (Cluj), Hoffmann Antal (Arad), Ottubay Berta, özv. Fábiny Józsefné, Holänder Miksa, Meisztrovits János, gróf Berényi Jánosné, szül. Török Irma, aki az aradi színháznak egykor közkedvelt tagja volt, Embey Iván volt pénzügyigazgató, Zubor Andor tanácsos, Pálmay Sándor, dr. Geszner Imre Vasvármegye főügyésze, Kintzig László birtokos, Gellényl Emő Acsev. igazgatóhelyettes és neje, özv. Virágh Lajosné, Tábor Gyula, Bakonyi Kálmán C. F. R. főmérnök, Szabó Zoltán tábornok, Csécsi Imre református esperes, dr. Rosenberg Miksa ügyvéd, Halmai Andor szőlőbirtokos, Várady Aurél a Magyar Párt alelnöke és még sokan mondtak Barabásnak megleghangú, igaz, szívből jövő szerencsekívánatokat.

Barabás Béla gyönyörű ünnep-lése alkalmából egy igen régi, nagyon kedves történetet elevenít fel Kilenyi János nyugalmazott városi főszámvévő az ősz vezéről:

— Ha jól emlékszem — mondta Kilenyi, — 1879-ben történt. Egyszer Salacz Gyula polgármester

felhívta magához. Tudtomra adja, hogy másnap délelőtt 11 órakor részt kell vennem egy Barabás Béla nevű „összeférhetetlen, izgága, mindig politizáló fiatalember” vizsgáján. Ez a fiatalember — mint a polgármester kijelentette — a városi pénzügyi fogalmazói állásra pályázik és vizsgát kell tennie a pénzügyi törvényekből egy bizottság előtt. — Habár tudom, — folytatta a polgármester — hogy maga fogós kérdéseket fog adni a nem kívánatos függetlenségi harcosnak, külön hivatam, hogy előkészülhessem a vizsgára. A megbízás ösztönén szölv meglepett, mert ennek a bizottság nak csak a polgármester, a pénzügyi tanácsos, a főügyész, a főszámvévő, a főpénztárnok és egy adófelügyelői delegált volt a tagja, de megértettem Salacz intencióját: Barabás Bélát minden-képpen meg kell buktatni. Aznap délután nem is mentem hivatalba, hanem egész időmet felhasználva,

az adótörvényeket tanulmányoztam és kerestem a kérdéseket, a melyekre magam sem tudtam volna megfelelni. Ki is jegyeztem vagy tizenkét ilyen kérdést. Másnap délelőtt megjelentem a bizottság előtt. Láttam, hogy a vizsgáztató főtisztviselők nagyot néztek rám, az ifjú számtisztcskére, de nem szóltak semmit. A mint láttam, őket is instruálták, mert ők is olyan kérdéseket adtak fel, amilyenek a gyakorlatban elő sem fordultak. Barabás minden kérdésre megfelelt. A bizottság minden tagja meg volt elégedve, csak a polgármester nem — a bizottsággal. Barabás másnap megkapta kinevezését a fogalmazói állásra, de nem foglalta el. Amint később értesültem, a vármegyénél is állást kínáltak neki és azt töltötte be.

A kis történetnek vége. Azóta Salacz Gyula már régen künn porlad a temetőben és ha a menyből figyelni tudja a Ma eseményeit, talán meglegedetten mosolyog, hogy milyen meleg ünnepelésben részesítik a magyarság kimagasló vezérévé avasztalt „izgága, politizáló fiatalember”.

Vádol a pesti dráma halott hőse.

Egy ismert aradmegyei volt szolgabíró fivére a családirto volt csendőrtiszt. — A mérszárlás egyetlen életbenmaradtja megvakult.

(Budapest, december 14.) Hajdu Gyula vendéglős családi tragédiája — amelyről legutóbb hírt adtunk — ma már a maga megdöbbentő valóságában bontakozik ki. Az apa, az anya és két gyermekük ma már halottak. Vasárnap reggel a Rókus-kórházban meghalt Bandl és Jucika, s bár a 15 éves Kató valószínűleg életben marad, de megvakul. Dr. Hüttl Hümér egyetemi tanár kórházbeszállítása után azonnal megoperálta Katót, de már a szemén nem segíthetett. A revolvergolyó agyát elkerülve a baloldali szemüregén jött ki. A tragédia négy halott áldozatát szerdán egyszerre temetik el. Lencsméri Hajdu Gyula az aradmegyei Vadász községben született és a csendőrtiszt pálvára lépett. Százados lett és ebben a rangfokozatban ment nyugdíjba. Nyugdíjazása után előkelő protektorai útján a fővárosba került és ott az elméleti ügyosztályt vezette mindaddig, amíg B. listára nem helyezték. Felesége a kassai Schalk-ház bérlelőjének egyetlen leánya, Haber Etelka volt. Hajduknak még két nővére és három fivére van életben, akik közül Hajdu József, volt aradmegyei szolgabíró, most eleki főszolgabíró. Hajdu egyik nővére kijelentette, hogy fivére akkor elhúzóba már az életét, amikor kilépett a csendőrségtől s vendéglős lett. Hajdu spiritizmussal foglalkozott és már régebben emlegette, hogy nem bírja az életet s gyermekével együtt meg akar halni.

Hajdu Gyula egy italmérés engedély miatt ment tönkre. Előbb a Hunyady-téri vásárcsarnok vendéglőjét bérelte, amit 200 millióért adott el. Az új bérlet azonban nem fizette ki a vételfirat, mert a főváros az ő bérletét nem akarta meghosszabbítani és így Hajdu

sem tudta kifizetni a Tőzsde-büfének, legutolsó üzletének százmillió vételárát. Ehhez járult még az is, hogy egy fél esztendővel ezelőtt megvonták italmérés engedélyét s hiába követelt el mindent, nem volt képes újra megkapni az engedélyt. Ettől az időtől kezdve az üzlete nagyon rosszul ment és hogy kisebb fizetési kötelezettségeinek eleget tehessen, kauciópincéket vett föl. Ha egyik pincére elment, akkor újabbat vett fel és annak a kauciójából fizette vissza az előbbiét.

A legutóbb azt remélte, hogy megkapja a sütőiparosok testületi helyiségének vendéglőjét és akkor vette fel Treskó Márton főpincért 15 millió kaucióval. A bérletet azonban nem ő kapta meg és így Treskó visszakövetelte a pénzét. Hajdu azonban nem tudta visszaadni, mert a pénzt időközben másra használta fel. Treskó egy darabig várt, majd feljelentést tett a rendőrségen. Dr. Jobbágy Lajos, Hajduék ügyvédje azonban megígérte, hogy megszerzi a 15 milliót s azt a hat milliót is, amit elmaradt kereset címen követelt Treskó. Szombaton délelőtt fél kilencre ígérte a pénzt az ügyvéd és akkor meg is jelent a rendőrségen, de Hajdu nem jött el. Hajdu már akkor készült az öngyilkosságra és az előző éjszakan gyermekük ágyát is a szülőkhálószobájában vetette meg. Hajdu elkeserítette még az a körülmény is, hogy nem volt képes a lakását átadni. Valaki 50 milliót ígért a négy szobás modern lakásért, azonban a háztulajdonos jogtanácsosa, egy Zilahy nevű ügyvéd 32 milliót követelt az átírástól. Hajdu azt remélte, hogy ebből az ötven millióból fedezheti majd tartozásainak egy részét, de a jogtanácsos feilelése következtében a lakását el nem adhatta.

SPORT

Befagytak a footballmatchek Romániában.

(Saját tudósítónktól.) A múlt hét péntekjén és szombatián állandóan szakadó eső ismét teljesen lehetetlenné tette a pályákat és így az országban a footbalsport már téli pihenőjét tartja, annak dacára, hogy mejd nem minden egyes kerületben, rengeteg lebonyolítatlan mérkőzés van hátra, ami majd a tavaszi forduló gördülékenységet fogja nagy mértékben akadályozni. Budapesten azonban nem érezte az idő oly erősen hatását és a kitűzött bajnokokat nagynehezen sikerült az egyesületeknek lejátszaniuk.

Nemzetközi birkozóverseny Aradon.

Osztrák, magyar és jugoszláv birkozók a Toldi versenyén.

Az aradi Vulturul (Toldi) Atl. Club által f. hó 19-én és 20-án, szombat és vasárnap este a Iosif Vulcan (Kazinczy) ucai fiúiskola tornatermében megtartandó második nemzetközi birkozóverseny páratlanul érdekes mérkőzéseket ígér a román és magyar birkozók között. A várható küzdelmeket még elkeseredettebbé fogja tenni az a körülmény, hogy a múlt vasárnapi AMTE-vándordíjas versenyen az AMTE által védett vándordíjat a jó formában levő Toldi-gárda biztosan nyerte és így e két rivális egyesület birkozógárdája ismét összemérheti erejét. E két egyesület, valamint Oradea-mare, Timisoara, Petrozsény, Brasov birkozói méltó ellenfelei lesznek a külföldi reprezentatív birkozóknak. A jelek szerint egyik-másik súlycsoportban nagy meglepetéseket várhatók, bár majdnem teljesen egyenlő klasszisu kiváló birkozók mérkőzéstől össze erejüket. Az érdeklődés központjában ismét Matura (Budapest), Antalffy (Arad) és Skerlec (Budapest) s Germann mérkőzések állanak, de rendkívül izgalmasnak ígérkezik az eddig veretlen Kondorossy (Toldi) találkozása Szekivel (Budapest), aki a nehézsúlycsoportban ma a legjobb magyar birkozó. A jugoszláv birkozók részvétele biztosítva van, az indulók nevét legközelebb közöljük. Az osztrákok legjelesebb birkozója Szerzta (Wien) lehető legjobb formájában van és így súlycsoportjának biztos favoritja, bár az ország birkozói mindent el fognak követni, hogy a győzelmet számára minél nehezebbé tegyék. Tekintettel arra, hogy a színház e napokban foglalt, a rendező egyesület kénytelen volt a polgári fiúiskola tornatermét igénybe venni, amely azonban jól fűtve és a legnagyobb kényelemmel várja a közönséget. A verseny szombaton este 8 órakor kezdődik és vasárnap délután folytatódik, a vasárnapra váltott jegyek egész napra érvényesek. Tekintettel a terem korlátozott befogadóképességére, ajánlatos a jegyeket már most megvásárolni. Jegyvétel: Bauer Gyula ut. üzletében, Minorita-palota.

O Dr. Posta Sándor világbajnok imozás győzelme Ossier dán bajnok felett. Budapestről jelentik: Óriási érdeklődés mellett folyt le a pesti Vigadó termében a két kitűnő kardbajnok találkozása. A mérkőzést Posta dr. nyerte meg 12:8 (6:2) arányban. Ossier csupán helyesere után volt egyenrangú ellenfele Posta dr.-nak. A tussok a következő sorrendben estek: Ossier, Posta, Posta (ekkor vezetett egyetlen egyszer Ossier), Ossier, Ossier, Ossier, Ossier, Ossier, Helyesere után: Posta, Posta, Posta, Ossier, Ossier, Ossier, Ossier.

A verseny mindvégig gyönyörű volt. A hatalmas közönség szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepelte Posta dr.-t, de kijutott az ünneplésből a szimpatikus Ossiernak is. — A verseny előtt Machautné, dán törbajnoknő 10:7 arányban győzött Tary Gizella magyar törbajnoknő felett. E mérkőzést Ossierné vezette.

O Nagy meglepetések a Budapesti footballbajnokságban. Vasárnap játszották a magyar footballbajnokság utolsó őszi fordulóját, amely nagy meglepetéseket hozott. Az MTK vereséget szenvedett s ezzel a bajnoki lista ötödik helyére csúszott le, az élre az FTC került. Eredmények a következők: ETC—MTK 1:0 (0:0.) Az első félidőben az MTK állandó, de érvénytelen támadásait a jól tömörülő ETC sikeresen visszaveti. A II. félidőben az MTK továbbra is technikai fölényben marad, azonban az ETC éri el a mérkőzést eldönthető goalt Ember fejese révén. FTC—33 FC 2:0 (1:0.) A kitűnő formában levő FTC a várakozásnak megfelelő goalarányú stílusos győzelmet aratott. Zsák hibájából Pataky szerzi meg a vezetést, a második félidőben kavargásból Mácsay jobbszél bebiztosítja az FTC győzelmét. VAC—NSC 1:1 (1:1.) Az eredmény nagy meglepetés. Az utolsó helyen kullogó VAC szerzi meg a vezetést a 13. percben, azonban visszaesik és Rémay kiegyenlíti. A II. félidő jórészt NSC támadásokkal telik el, minden újabb eredmény nélkül. UTE—Vasas 5:1 (3:0.) Az UTE imponáló játéka goalokban is kifejezésre jutott. A mérkőzés, amely Pesten vasárnap derby-számba ment, leginkább UTE-támadásokkal telt el. Goallovók: Török (3), Priboj (2), illetve Takács. III. ker. TVE—KAC 3:2 (2:1.) Goalkepes csatárok, bizonytalan védelmek váltakozó küzdelme. BEAC—Törökvs 2:1 (1:1.) Ezen eredmény is kisebbszerű meglepetésszámba ment. Goalszerzők: Stoffian (2) a BEAC, Szántó a Törökvs részéről. A bajnokság jelenlegi állása a következő: 1. FTC 16 p. 31—8. 2. NSC 16 p. 15—6. 3. UTE (1) 14 p. 23—12. 4. Vasas 14 p. 29—26. 5. MTK (1) 13 p. 28—9. 6. 33 FC 13 p. 14—10. 7. III. ker. TVE 13 p. 25—31. 8. KAC 7 p. 26—29. 9. BEAC 6 p. 13—24. 10. ETC 5 p. 8—21. 11. VAC 5 p. 11—33. 12. Törökvs (1) 4 p. 11—23.

Haköhög, rekedt és hurutos „ITTO” onkorkát vásárol az okos „ITTO” onkorka köhögést szüntető hatása minden kétségen felül! A valódi csak FOLDES-féle Hamisítványt dobjunk félre. Egy doboz ára 25 lej. Készíti: Földes Gyógyszertár Arad.

O Válogatott match. Bécsből jelentik: Ausztria—Belgium 4:3. A mérkőzés Lüttrichben folyt le.

Revolver-affer a bíróság előtt.

Mértéklő Klár főorvos Dánér ügyészre

(Budapest, december 13.) A bíróság ma kezdte meg dr. Klár Zoltán főorvos ügyének tárgyalását, aki az Ebredő Magyarok Egyesületének helyiségében rálótt vitéz Dánér Béla dr. királyi ügyészre. Az ügyészség Klárt erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés vétségének kísérletével vádolja. Klár a mai tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Lcvik Károly hírlapíró lovagias ügyben jelent meg a klub helyiségében, hogy ott ebben az ügyben tárgyaljon. Közben dr. Rácz Vilmos összeverekedett Dánérral és Klár fogta le Dánért, hogy a további inzultust megakadályozza. Ezután a lovagias ügyben összeült a segédekkel és egyszerre csak maga előtt látta Dánért, aki lezsírdózta, majd orronvágta és ezért örvédelemből rálótt Dánérra. Azután Dánért hallgatták ki. Elmondotta, hogy Klár szántsándékkal használta fegyverét és csak a véletlen nem mulott, hogy nem lötte őt agyon.

A legmegbízhatóbb schweizi órák ugyezintén ékszer-ek olcsó árakon:

Csáky-cégnél

Aradon, a városházával szembeni épületben!!
(Saját óra javító műhely és vésnök műterem)

7179

Elítélt tolvaj.

Tíz havi börtön a lopott divatcikkekért.

(Saját tudósítónktól.) Hetekkel ezelőtt az aradi rendőrség detektívjeinek feltűnt egy elegáns öltözetű fiatalember, aki poton áron kínálgatott eladásra értékes női divatcikkeket. Mikor igazoltatták, azt mondotta, hogy ezeket az árukat a regátból hozza, bizonyítani azonban nem tudta ezt az állítását. Letartóztatták és az ügyészség fogházába kísérték. Úgye ma került az aradi törvényszék Ionescu tanácsa elé. A vádlott — Rosianu Gligor — ma már nem tagadta bűnét és azzal védekezett, hogy a nyomor és az állástalanság kényszerítette lopásra. Elmondta, hogy vásárlás ürügye alatt belátogatott a nagyobb üzletekbe és az eléje rakott árukból egy-egy alkalmas pillanatban zsebre vágott egyenhangyát.

Legutóbb a Deutsch Testvérek aradi cégnél tett ilyen emlékeztető látogatást. Mindent beismer, javulást ígér és arra kéri a bíróságot, mérjen rá enyhe büntetést. A tanú kihallgatások és perbeszédok után Ionescu elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint Rosianu Gligort lopás bűntette miatt tíz hónapi börtönre ítélte a bíróság. Ugy az ügyész, mint a vádlott felebbezték az ítélet ellen.

MINDEN ORSZÁGBA

elküldjük az „Aradi Közlöny” hatalmas jubileumi számát. Mindenkinek saját érdeke, hogy hírdetése a karácsonykor megjelenő ünnepi számban ben-

Hajduék lakásában egész éjszaka égett a lámpa, a cselédeket reggel elküldték otthonról és pontosan akkor, amikor a Hajdu a rendőrségre volt idézve Treskó ügyében, az apa lelőtte gyermekeit. Majd borotvával vágta át a nyakán és a karjain az ereket s utolsó erőfeszítéssel az asztalnak támaszkodva golyót röpített az agyába. A felesége bezárta az előszoba ajtaját, felrohant a negyedik emeletre és szinte egy pillanatrai gondolkodás nélkül vetette át magát az emelet vasrácsos korlátján. A rendőri vizsgálat azt is megállapította, hogy Hajdu nyugodtan készült a halálra és nyugodtan írta meg bucsuzóleveleit, amelyekben a pénzügyminiszterium egyik tanácsosát, — aki fogadni sem akarta itál mérési engedélye ügyében — és Zilahy ügyvédet vádolja tragédia miatt.

Esik a hó.

Az egész napon át tartó hóesés még nem okozott forgalmi zavarokat.

(Saját tudósítónktól.) A december áprilist játszik idén. A csontig ható fagy után nagy olvadás következett be, az uccák szinte usztak a vízben. Utána újra fagy következett, amely korcsolyapályává változtatta az uccákat, majd megint olvadás állott be. Tegnap este még víz volt mindenütt, amerre néztünk, ma reggelre azonban fehér takaróval fedett ucca várta az embereket. És színet nélkül hull a hó, a házak előtt szinte minden félórán kell lapátolni a havat, hogy az uccák járhatók legyenek. A hatalmas hóesés ezideig még nem okozott forgalmi zavarokat. A közlekedés még rendes és ma csúszón a váradi vonat késett negyedórát, a többi pontos időre futott be az aradi állomásra. A városban is rendben folyt a közlekedés. A kisvasut délután csak egy kocsi járt, estefelé azonban még egy kocsit és még egy mozdonyt kapcsoltak hozzá. A bérkocsikat karcsú szánok váltották fel, amelyek csilingelve siklottak végig a fehér uccákon. A gyermekcsereg pedig nagy ujjongással üdvözölte a hópihéket és újra előkerültek a ródlik. Ma már újra hangos volt gyermekkacagástól a Marospart. Meteorológiai jelentések szerint fagy pont körüli hőmérséklet várható, jobbára csapadékos idővel.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelye.

Aki lapunk Acsev. palotában levő kiadóhivatalától távolabbi utvonalon lakik, apróhirdetéseit feladhatja lapunk apróhirdetési-gyűjtőhelyén Aradon, a Kerpel-féle könyv- és papirkereskedésben, Fischer Eliz-palota. A délután 5 óráig feladott apróhirdetés lapunk másnapi számában megjelenik.

— A lengyel hadügyminiszter lemondás. Varsóból jelentik: A hadügyminiszter lemondott, mert a parlament elfogadta a pénzügyminiszternek a katonai költségvetés leszállítására vonatkozó ja-

HIREK.

Az aradi Kulturpalotában
csütörtökön este
9 órakor

LYA POP
és

HEVESI PIROSKA
egyetlen hangversenye.

Karácsonyfák masíroznak a Város felé...

A hóruhába bujt hegyoldalokról elindultak a karácsonyfák a városok felé... Közeledik a szeretet ünnepe és hogy a szent estén csillogó, ragyogó fenyőfák örvendeztessenek, a Hegyalja lankáin már serényen csattognak a szekerék. A kis fenyőfák feljajdulnak a gyilkos csapásokra és zöld testük eszméletlenül bukik a hóra... Szekerem, gyalog indulnak el a halott kis fákak a városba, amely eljött értük a hegyek siket csendjébe és csak karácsony estéjén élednek majd fel a meleg szobákban. Túpelyhes testüket átjárja a krisztusi szeretet halottat feltámasztó ereje és a gyertyáskák lángjai leolvastják róluk a halál dermedtségét... És a szent estén élni fognak a fákak, meleget, világosságot, szeretetet árasztanak majd a szent érzések ez örökzöld szimbólumai.

Közeledik a karácsony és a messzi hegyoldalak kicsi és nagy fenyői elindultak a város felé...

— **Hodor Viktor Aradon.** Megérkezett Aradra Hodor Viktor dr. közigazgatási vezérfelügyelő is, hogy résztvegyen a megyei vagyonszeresztés céljából összeült román-magyar bizottság tárgyalásain. Az aradi tárgyalások minden valószínűség szerint még két-három napig tartanak és akkor teljes megegyezéssel fognak befejeződni.

— **Bethlen István visszatért Genéből.** Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István miniszterelnök szombaton délután érkezett haza Budapestre Genéből és vasárnap reggel Gödöllőre utazott, ahol a kormányzónak referált utja eredményeiről és résztvett a kormányzó által rendezett vadászaton. A miniszterelnök Gödöllőre utazása előtt senkit sem fogadott. Bud János pénzügyminiszter kijelentette, hogy a miniszterelnök kitünően érzi magát és egész genfi tartózkodása alatt friss és jókedvű volt. Erre minden oka megvolt, mert a genfi tanácskozások során olyan ritka jó eredményeket ért el, amelyekkel az egész ország meg lehet elégedve. A pénzügyminiszter különben ismét átvette hivatala vezetését. Szcitovszky Béla házelnök kijelentette, hogy Bethlen István a legközelebbi napok egyikén fog beszámolni genfi utjáról.

Változás az aradi Palugyay-pezsőgyár vezetésében.

Gurgely Lajos megvált vezérigazgatói állásától.

(Saját tudósítónktól.) A Palugyay-cég aradi pezsőgyárának vezetésében jelentős változás állott be. Gurgely Lajos vezérigazgató megvált állásától és véglegesen eltávozik Aradról. Palugyayék — mint ismeretes — néhány év előtt létesítették aradi gyárukat, melynek élére már a meginduláskor Gurgely Lajost állították. Ez a rendkívül szimpatikus, kellemes modoru fiatalember, akit minden társaságban a legnagyobb szeretet fogadott, sok hozzáértéssel, nagy ambícióval vezette az aradi gyárat, valóban fölvirágoztatta azt és az ő fáradhatatlan munkájának eredménye, hogy a Palugyay-pezső annyira kedvelt, népszerű ital lett Erdélyszerte és a regátban. Gurgely távozását Aradváros társasági köreiből őszinte sajnálat kíséri. A lemondott vezérigazgató különben, értesülésünk szerint, a Palugyay-részvénytársaság egy másik nagy telepén foglal el majd vezető pozíciót.

A Palugyay-cég az aradi gyár vezérigazgatójává Hell Kálmánt nevezte ki. Hell vezérigazgató régi, kiváló szakember, aki Pozsonyból jön Aradra, aki — értesülésünk szerint — pár napon belül el is foglalja állását.

Álkereskedők kufárkodnak Aradon.

„Alkalmi vételek”-kel sulyosan megkárosítják a helyi közönséget.

(Saját tudósítónktól.) A zsúfolt éttermek és kávéházak füst-tengerében furcsa kalózok garázdálkodnak már hetek óta. Elszánt képű, apacskülsőjű fiatal emberek imbolyognak a szórakozóhelyek asztalai között, karjukon szövetek, szönyegek, női blousok és dallamosan kínálják portékáikat.

— Per masam, per casam.
— Per sezlonem, per divans.

A legények messze földről vándoroltak Aradra és valami titokzatos gyárból olyan árut vásároltak, amely csak addig tart, míg az üzlet létrejön. A szerencsétlen kuncsaft, aki bedől a Btk. paragrafusai között mozgó kereskedők trükkjeinek, alig, hogy hazaért az „eredeti román-szöttös selyem-bluzzal”, az máris szétmálolt, mint a pókháló.

Egy előkelő hivatalos állást betöltő aradi ur beszélte el nekünk az álolaszokkal kötött következő üzleti kalandot:

— Az egyik aradi étteremben ültünk nagy társasággal tegnap este, amikor egy ilyen sötétnézésű fickó lépett az asztalunkhoz. Néhány ügyes fogással magára terelte a jókedvű társaság figyelmét, azután megindult a vásár. Hat darab selyemmel átszőtt mutatós női bluzért 3000 lejt kért,

a nemzetgyűlésnek. A nemzetgyűlés karácsonyi szünete legkésőbb a jövő hét keddjén fog megkezdődni és január 12-ig tart.

— **Cáfol a kisanant.** Prágából jelentik: A kormány félhivatalosa közli: A bécsi sajtó tendenciózus forrásból azt a hírt közölte, hogy a kisanant külügyminiszterei december 19-én Belgrádban összejönnek, hogy közös akcióban állapodjanak meg a magyarországi monarchista agitációval szemben. Ezt a hírt illetékes helyen koholmánynak minősítik.

— **Olaszország amerikai adóssága.** Rómából jelentik: Az amerikai adósságok kifizetése ügyében megindított akció eddig több mint 90 millió lírát eredményezett.

mire én tréfából rávágtam:

— Ezer lejt adok érte.

— Szavamon fogott és eléhem rakta a 3000 lejes portékát ezerért. Nagyszerű üzletnek gondoltam az ügyet, jón a karácsony, éppen hat nőrokonom van... megoldom a krisztkindi-kérdést. Kifizettem az 1000 lejt és boldogan vittem haza a pompás alkalmi véteft. Előre örvendeztem, hogy a feleségem el lesz ragadtatva. A nagy örömből skandalum lett. Az asszony majd kidobott a rongvokkal együtt, mert a „bluzok” még portörőnek sem jók. Le voltam sújtva. Ma délelőtt aztán megcsíptem az árust, rendőrt hívtam és el akartam húzatni a nótáját. Hosszas sírás és könyörgés után megszántam a bajbakerült „kereskedőt” és miután visszafizette a vételárát, átadtam neki a „per masam, per casam”-rongyokat és futni engedtem. Negyedóra múlva megvan az árut 1500 lejtért adta egy kisjenői kereskedőnek. Az is úgy örült a „jó üzletnek”, mint én tegnap.

Elárastották ezek az álolaszok az aradi piacot, amelyen tisztességes, régi adófizető kereskedők vinnak nehéz küzdelmeket a megélhetésért. A hatóságok figyelmébe ajánljuk e zavaros kufárok működését.

— **Spanyol államférfi halála.** Madridból jelentik: Maura, a konzervatív párt elnöke ma hirtelen meghalt.

— **Nagylaki kereskedő tragikus halála.** Megdöbbentő tragédia tartja izgalomban az aradmegyei Nagylak község lakosságát. A község egyik legbecsültebb és legtekintélyesebb polgára, Gluck Ignác ismert terménykereskedő pénteken délután rendes tarokkpartijának lejátzására a kaszinóba készült, amikor hirtelen rosszul lett, összeesett és néhány órai szenvedés után meghalt. A gyorsan előhívott Messinger dr. járási orvos konstatálta, hogy a 65 éves öregurat szívszélhűdés ölte meg. Temetése

tegnap történt a környék osztatlan részvételével.

— **Halálozás.** Blau Lipót, az aradi Pátria Fatermelő r. t. régi tisztviselője ma éjjel meghalt. Temetése 15-én kedden lesz a Nicolae Grigorescu (Munkácsy Mihály) ucca 3-4. számú házból.

— **Herczeg Ferenc ünnepe.** Budapestről táviratozzák: Herczeg Ferencet negyven éves írói jubileuma alkalmából ma ünnepelte a Petőfi-Társaság. Pekár Gyula méltatta Herczeg írói munkásságának jelentőségét a tagok és a közönség nagy tapsvihara közben. Berzeviczy Albertnek, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének ma nyújtották át ünnepélyes keretek között a tiszteletbeli tagságról szóló oklevelet.

Nagy karácsonyi vásár

mélyen leszállított árral

Fratii Lengva!

divatruházában megkezdődött.
Arad, Bulv. Regina Maria 22.

— **Titokzatos fegyver.** Az elmúlt éjjel az aradi rendőrség közegei a Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccában) lévő „Vadember” vendéglő bejáratának lépcsőjén egy fegyvert találtak. A szándékosan odahelyezett, vagy véletlenül ott felejtett fegyverben két töltés volt és a fegyver ravsza fel volt huzva. A rendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogy a fegyvert kik és milyen szándékból helyezték a vendéglő bejáratához.

Képes könyvek. Mesekönyvek
olcsón kaphatók 7063
KNIESZER-nél Arad, Bul. Reg. Ferdinand 21

— **Eskütt-ügy a budapesti tábla előtt.** Budapestről táviratozzák: Az Eskütt-ügy tárgyalását ma kezdi meg a tábla. Eskütt védői a bizonyítás kiegészítését és védencük szabadlábrahelyezését kéri.

**Az aradi
URÁNIÁBAN**

ma

A megpofozott.

Leonid Andreiew
híres regénye után.

Főszerepben:

LON CHANEY

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és
9 órakor kezdődnek.

Megkezdődött az **Vándor** divatruházban Aradon a **karácsonyi ocassio!**
Divatárunkban, továbbá kész női- és gyermek-kabátokban. Olcsói árleszállítás. Bámulatos olcsó árak

TEKINTSE MEG A KIRAKATOKAT!

Tömör László öngyilkos lett.

Az aradi Andrén-cég egyik főnöke fivérének titokzatos életuntsága.

(Budapest, december 14.) Néhány nappal ezelőtt Tömör László 32 éves budapesti bankbizományos, Tömör Kálmán pénzügyi államtitkár fia, az Aradról elköltözött Tömör Jenőnek, az Andrén-cég egyik főnökének öccse öngyilkossági kísérletet követett el. Revolverrel mellbelőtte magát és csak a gondos ápolásnak köszönhető, hogy ma már állapotja jobbra fordult. Tömör László a közgazdasági egyetemet végezte és három évvel ezelőtt társult Meer Leó bankbizományossal, akivel a Széchenyi-ucca 12. számú házában Tömör és Meer cég alatt bankbizományi irodát nyitott. A fiatal ember az utóbbi időben buskomorság

vett erőt, de szomorúságának okát senki sem tudta. Néhány nappal ezelőtt, amikor Meer Leó Tömör szobájába nyitott, üzlettársát átlőtt mellél, eszméletlen állapotban egy fotelben találta. Azonnal orvost hívott, majd a Pank-szamatóriumba szállították Tömört, ahol megoperálták. Két napig élet-halál között lebegett Tömör, mire aztán szerencsésen jobbra fordult az állapota úgy, hogy biztosra veszik a felgyógyulását. Tömör László ez év májusában nősült meg és egy, dúsgazdag Pucherleányt vett el feleségül, — aki azonban mincsen rokonságban az aradi hasonló nevű családdal — s így anyagi okok nem készíthették öngyilkosságra Tömör Lászlót.

— Az elhunyt orosz népbiztos emlékezete. Bucurestiből jelentik: Moszkvából érkezett híradás szerint az orosz népbiztos-tanács határozata szerint a moszkvai Vörös Tiszti Akadémia nevét a nemrégiben elhunyt Frunze hadügyi népbiztos emléke iránti tiszteletből Frunze Tiszti Akadémiára változtatták át.

— Megfagyott ember. A Hal-tér 1. számú ház egyik kamrájában ma reggel holtan találták Skabla István 68 éves napzást. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a munkanélkül nyomorgó és hajléktalan öreg ember tegnap este belopózott a kamrába, ahol az éjszakát akarta tölteni. Reggelre megfagyott. Holttestét az alsótemető hullakamrájába szállították.

— Az Aradi Athletikai Club Szilveszter-Estje iránt, amint az előre látható volt, városszerző óriási érdeklődés mutatkozik, mert mindenki biztosra veszi, hogy sehol oly kellemesen s amellet oly olcsón nem töltheti el az ó-év utolsó estjét, mint a Fehér Keresztben, ahol nemcsak a nagyjértékű tombola fogja szórakoztatni és praktikus és szép nyereménytárgyakhoz juttatni, hanem a táncverseny keretében fogja Arad legjobb táncos-párjait láthatni. A buffet megszervezésével az AAC nagy hölgygárdája van máris elfoglalva, mert azt akarják, hogy a legváltozatosabb hideg ételek és italok álljanak nagyon olcsó áron a közönség rendelkezésére. A rendezőség most küldi szét a meghívókat, miután azonban azok közül egyesek elkallódhatnak, akik esetleg nem kapták volna meg, azokat is nagyon szívesen fogják látni az estélyen. Végül pedig arra kéri a rendezőség a résztvevni szándékozókat, hogy könnyű, uccai ruhákban jelenjenek meg, hogy ezáltal is kifejezésre jusszon az estély kedélyes, családias jellege, mert az a főcél, hogy a Szilveszter estén mindenki otthonosan érezze magát.

— Meglopott vendéglősné. Megírtuk, hogy Waldmann Erzsébet Tribunal Dobra (Boczkó) uccai lakásába ismeretlen tettesek betörték. Megállapítjuk, hogy Waldmann Erzsébet nem tulajdonosa a „Vadember” vendéglőnek.

Jön! Jön!
QUO WADIS.

— Gyermekfelruházás. Az aradi orth. izr. jótékony nőegylet ma, 15-én kedden d. u. 3 órakor gyermekruha kiosztását tartja a Szt. Pál-uccai izr. iskolában. Szívesen fogadjunk a gyermekek részére édességeket. Tagjait, valamint az érdeklődőket szívesen látja az elnökség.

— Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi RETHY-féle pemeteláncorka. Mindenütt kapható.

— Themes nagyszabású Szilveszteri bája az aradi városligetben.

Könyvtömög kiadás Kerpelnél.

— Gyermekkoscsik, gyermekszékek, játékaruk legszebb kivitelben, nagy választékban Hegedüs cégnél Aradon

— Fésűk, manikűr készletek, stb. legszebb karácsonyi ajándékok. Legolcsóbban beszerezhetők Müller fésű üzletében. Színház hátsó bejáratával szemben.

— A sör tápértéke. Az „Allgemeine Medizinische Zeitung”, egyike a leghíresebb orvosi szaklapoknak, már 1911. június havi számában, erre hivatott szerző tollából, tanulságos és érdekes közlemény jelent meg a sör tápértékéről. Az egyes élelmiszerek értékének ismerete mindenkire, de különösen a szoptató nőkre rendkívül fontos, miertis a fentemlített közlemény idetartozó részét akarjuk csak felemlíteni. Dr. C. tudományos vizsgálódások alapján a sör magas tápértékét és annak a testi funkcióra gyakorlandó kedvező hatásait bizonyítja. Előfeltétel természetesen az, hogy úgy mint minden másnál, a sör élvezeténél is egy bizonyos mérték betartandó. Dr. C. specialista gyakorlati tapasztalatai alapján naponta egy liter sör élvezetét, mint mérsékelt mennyiséget ajánlja. Bebizonyítja, hogy a sört, de különösen a malátasört még a leggyengébb emberek is

jól elbirják és hogy továbbá a gyomor emésztési tevékenységét és avval az étvágyat gerjeszti. Pontos vizsgálódások után következő tápanyagok, melyeket a sör tartalmaz, jöhetnek tekintetbe. Tojásfehérnye, szénhidrátok, alkohol és só. Egy liter sör legalább is annyi tojásfehérnyét tartalmaz, mint 120 gr. tej, vagy 60 gr. kenyér, vagy 25 gr. hus; szénhidrátokból annyit mint 100—150 gr. kenyér. De ez csak a közönséges sörminőségekre vonatkozik; a szénhidrátokban gazdag sörfajtáknál (fekete malátasörök) a sör tápértéke első sorban a szénhidrátokban rejlik. Ehhez még több egyéb tápanyag is járul; így különösen a sötét sör néhány extraktívanyaga, mely tápértékét emeli és a sötét duplamalátá és fekete sörnek azt a tulajdonságot adja, mely szerint 2—3-szor olyan tápláló mint a közönséges sör. A timisoarai English-Porter-Sört ezen magas tápértéke minden testileg és szellemileg dolgozó ember, különösen lábadozó betegek, étvágytalanságban szenvedők, gyermekágyasok és szoptató nők részére fontos tápszerré teszik. Kellemes ízével és zamatjával étvágygerjesztő. Szoptató-nőknél a tej kiválást nagyban elősegíti. Hízókurákhoz is nagy eredménnyel használtatik, mert a timisoarai English-Porter-Sör 4—6 heti rendszeres élvezete (ebédhez és vacsorához egy-egy palackkal) heti 6—700 gr. gyarapodást jelent, a szervezetben zavart nem okoz, sőt egyszerű szolgálatokat tesz, amennyiben a komló-extraktum idegcsillapítólag hat és a phosphortartalom az idegsubstanciákat táplálólag támogatja; a speciális módon főzött sör minimális alkoholtartalma pedig stimulálólag jut érvényre. Így a sör-életet jelentősége ideggyengék, kik a hiányos táplálkozás stádiumában vannak és rosszul tápláltak részére, magától értetődik.

Az „ARADI KÖZLÖNY”

40 éves fényes pályafutását az előfizetők és hirdetők hatalmas táborá kíséri. A közönség rászakodását az bizonyítja legjobban, hogy sokan vannak közöttük, akik az első számtól kezdve előfizetői és hirdetői az „Aradi Közlöny”-nek.

Lysosformi

Fertőtlenítő tolettszappan

„Wimpassing”
sár- és hócipők
a legjobbak
esillagalaku piros védjeggyel!
6690. Lloyd-Express.

HUGO BETTAUERNEK

egyik híres regénye

A bánatos ucca

Eszterházi Agnessel

legközelebb

az aradi APCLOBAN

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

* **Budapesti színházak műsora.** Budapestről jelentik: A budapesti színházak e heti műsora: Vig-színház szerda, péntek, vasárnap este, hétfő: Arcok és álarcok. Kedd, csütörtök, szombat: Uriemberek. Vasárnap délután: A csirkefogó. — Magyar Színház. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap este: Engem szeress. Kedd, vasárnap délután: A védtelen nő. Péntek: Eső. — Király Színház. Egész héten minden este: Alexandra. Vasárnap délután: Régi jó Budapest. — Városi Színház. Kedd: Rikett. Szerda: Pillangókisasszony (Lipkovszka, mint vendég). Csütörtök: I. Huszonöt év. Irta; Farkas Imre. Szavaltja: Kiss Ferenc. II. Nagy Izabella. III. Hejehuja báró (a színpadon először. Horti Sándor jubileuma.) Péntek: Karavina és Wladimirov táncstje. Szombat: A nagy nő. Vasárnap délután: Marica grófnő, este: Hejehuja báró. — Renaissance Színház. Kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este: Marika. Vasárnap délután: Nagyvilági lányok. — Belvárosi Színház. Kedd: A Szerlem és Halál játéka. Szerda: Pántlika. Csütörtök: Nincs előadás (a Mária nyilvános esti próbája). Péntek: Mária (először). Szombat: Mária. Vasárnap délután: A Szerlem és Halál játéka, este: Mária. — Fővárosi Operett Színház. Kedd: Miami. Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este: Az orosz-német Kék Madár-kabaré vendégszínház. Vasárnap délután: Az Orlov. — Andrássy-úti Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Ritz-Hall, Szárazság, Prémvadászat, Mátyás király házait, Küldöttség a folyosón, A jósnő, a buvár és a villanyfeliró, tréfák, magánszámok.

* **A Waldbauer-Kerpely-vonósnégyes** vasárnapi hangversenye jótékony enyhülést hozott az idei koncertszezon feltűnő sivárságába. Az Aradon is kedvelt, zseniális magyar kvartett legieszen csiszolt harmoniáit szépszámu közönség élvezte, már amennyire ez a rosszul fűtött teremben egyáltalán lehetséges volt. A Waldbauer-kvartett hosszú ideje Európaszerte becsült reprezentánsa a magyar zeneművészet csodálatos fejlettségének, összjátékuk emberi képzelmet meghaladó fegyelme beszédes szimbóluma a magyar talentumnak, vasakarának és a magyar jövőnek. Waldbauerék ma is kitűnő formában vannak, noha a szekundhegedű szólamát új ember, egy egészen fiatal muzsikusk látja el. Elődje: Temesváry János most brácsása az együttesnek. Waldbauer Imre ma is a régi, édesszavu szívjátékos és emellett hatalmas agy, aki társai segítségével a legintimebb titkait tárja fel a zeneköltő műhelyének. Vasárnapi műsoruk során Smetana fájdalmas romantikájú, egyéni lírája tetszett a legjobban. De a Mozart halhatatlan szellemének idézése is megfogott mindenkit. Modern művet, aminek interpretálása pedig Waldbauerék felülmúlhatatlan specialitása, ezúttal nem kaptunk. Az ehelyett adott

utolsó Beethoven-kvartett kissé hűvös, elvont régiókról suttogott. Különös arnyakkal van tele ez a muzsika. És ennek a kvartettnek a szerkezete is annyira elűt a megszokott klasszicizmustól, hogy nemcsak az előadókat, hanem a hallgatóságot is komoly feladatok elé állította. Dr. M. Zs.

* **Az iglói diákok,** Farkas Imre hangulatos, kedves diáktörténete vasárnap este kerül felújításra az aradi színházban Hepposné-Harmath Józsa javára. A jutalmazandó művésznőn kívül Huszár Károly és Győző Alfréd is fellépnek. Különös érdekessége az estnek Fetter Irén szereplése, aki az I. és II. felvonás között tartandó hangverseny keretében énekel, amikor is Hepposné-Harmath Józsa román és magyar költeményeket szaval. Jegyek a téli színház pénztáránál délelőtt 10-től 1-ig és délután 4-től 6-ig.

* **Hangverseny Aradon.** Megírtuk, hogy a 2. számú állami fúfoközépiskola vezetősége e hó 20-án délután a Kulturpalotában hangversenyt rendez. Az előkészületek javában folynak s a végleges műsort az agilis rendezőség most állítja össze. Fetter Irén, Rácz Imre és Győző Alfréd énekszámain kívül, melyeket zongorán Csellért Pál kísér, több népdallal szerepel az iskola hatalmas énekkara. Patkó Imre tanár melodramát fog előadni, melyet zongorán Balás Mártonné kísér. Tetszetős lesz az iskola tornászcsapatának szabadgyakorlata, melyet Neidenbach Odón tanár vezet. A tiszta bevétel a segénysorsú tanulók segélyezésére fordítják s így minden remény meg van arra, hogy a hangversenyre szülő belépőjegyek már elővételben elkelnek.

MOZI.

xx „Az élet nyomorultjai” nagy sikere az aradi Apollóban. Nap-nap után rendkívüli érdeklődés mellett vetíti az aradi Apolló mozgósínház ezt a szenzációs és gyönyörű kiállítású filmet. A nagyszabású dráma főszerepét Rod la Rocque játssza, kivüle még Julia Faye, Vera Reynolds és a magyar Várkonyi Mihály alakítják a vezető szerepeket. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xá „A megpofozott” Lon Chaney-vel az aradi Urániában. Páratlan siker mellett mutatta be az Uránia mozgósínház „A megpofozott” című megrázó Leonid Andreev tragédiát. A szenzációs érdekességű film szerdáiig marad műsoron és a főszerepeket Lon Chaney, a Notre-damei toronyőr főszereplője alakítja. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Hugo Bettauer: „A bánatos ucca”; főszerepben Eszterházy Ágnes grófnő és Asta Nielsen. Az idény

legszenzációsabb slágerfilmje legközelebb az aradi Apollóban.

Jön! Jön!

QUO WADIS.

Közzgazdaság.

Zürichben 2.40,
Párisban 12.75 a lej.

Nevelési valutaárak: (December 14.)
Áru: Dollár 212, angol font 1025, cseh korona 6.30, francia frank 8, lira 8.80, dinár 3.75, schilling 30.40, márka 51, magyar korona 330, svájci frank 41. Pénz: Dollár 211, angol font 1025, cseh korona 6.20, francia frank 7.80, lira 8.40, dinár 3.65, schilling 30.20, márka 50, magyar korona 336, svájci frank 40. Kifizetések: Newyork 213.50, London 104, Prága 6.36, Páris 7.90, Milano 8.80, Zágráb 3.83, Bécs 30.35, Amsterdam 86.50, Berlin 51.25, Budapest 329, Zürich 41.40.

Zürichi tőzsdényiárak: (December 14.) Berlin 123.45, Amsterdam 208.40, Newyork 518.75, London 2515.75, Páris 18.85, Milano 20.9250, Prága 15.8750, Budapest 0.007270, Belgrád 9.1750, Bucaresti 2.40, Varsó 0.00055. Bécs 0.00731250.

Zürichi tőzsdézárati: (December 14.) Newyork 518.75, London 2515.50, Páris 18.85, Milano —, Prága 15.8750, Budapest 0.007270, Belgrád 9.1750, Bucaresti 2.40, Varsó 0.00055.

Bucaresti tőzsdézárati: (December 14.) Kifizetések: Páris 7.85, London 1040, Newyork 214, Milano 8.65, Zürich 41.40, Bécs 30.20, Prága 6.36. Valuták: Napoleon 800, márka 50.50, leva 1.55, török lira 1.15, angol font 10.38, francia frank 8.25, svájci frank 40.50, lira 8.80, drachma 2.85, dinár 3.85, dollár 2.14, lengyel marka 29, schilling 30.50, magyar korona 30, cseh korona 6.20.

Felelős szerkesztő:
PÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judefului.

Az aradi Apollóban ma, kedden

Az élet nyomorultjai

Modern filmjáték. Főszerepben:

Várkonyi Mihály és Rod La Rocce.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

NAGY SZÓRMECHUNDA

Rövid szórimekakat... Lej 4000.-től
Hosszú szórimekakat... Lej 14000.-től

Az összes rakítáron levő kész szórimek beszerzési áron lesznek kiadva.

S. TELCSKEI ÁDÁM
Arad, Strada Alexandri (Salac-uca) 1. szám.

Akar Ön nagy vá- **olcsón vásárolni?** Ugy ke- **KERPEL** könyv-, és papirkereskedését Arad, Bul. Regina Maria 12. Telefon 385,
lasztékban **hol egyes üzletágak felhagyása folytán olcsó kiárusítási árban kaphatók:**

Képes- és mesekönyvek 30.— lejtől feljebb és az összes könyv- és zenemű ujdonságok, ugyisint egyéb nagy könyvtömegek olcsó kiárusítása. — Csodaszép KARÁCSONYFADISZUJDONSÁGOK. — Emlékkönyvek, diszlevélpapírok, festékdobozok, kifestő-könyvek, olajfestmények, rézmet-szetek és szentképek. — Sang und Klang és az ÖSSZES IDEI „KARÁCSONYI ZENEALBUMOK.” — Révai Lexikon 18-ik kötete. 7290

Figyeljen a címre! **Fortuna** női és gyermekruha nagyáruház **Karácsonyi Occasio** mélyen leszállított árakban árusít kabátokat, ruhákat, pongyolákat és blúzokt. 7482 **Figyeljen a címre!** ARAD, a színház hátsó bejáratával szemben

NYILTÉR.

E rovat alatt közlötték nem vállalunk felelősséget.

Özv. Blau Lipótné, szül. Hajas Teréz és Blau Mátyás fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a hűséges férj, illetve legjobb apa

Blau Lipót

munkás életének 49-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 13-án éjjel elhunyt.

Temetése Arad, Str. Nicolai Grigorescu (Munkácsy Mihály-ucca) 3-4. sz. gyászaházból f. hó 15-én kedden délután 3 órakor fog megtörténni. 7507.

Emléke áldott, nyugalma csendes legyen.

A „Patria” S. A. Romana pentru Exploatarea Lemnelor igazgatósága és tisztviselői kara mély megilletődéssel tudatja, hogy

Blau Lipót úr

aki két évtizeden át a legnagyobb hűséggel szolgálta a céget, életének 49-ik évében f. hó 13-án éjjel elhunyt. 7508

Emlékét kegyelettel őrizzük meg.

Belváros

legszebb helyén, a volt Kossuth- és Perényi-uccák sarkán lévő 28—52. méter uccal fronttal bíró saroktelek, egészben vagy három parcellában eladó. 16118

Kizárólagos megbízott:

„Uranul” Iroda Arad, főpostával szemben

Babajavitást elvállalunk

Kaphatók: babafejek, hajak és mindenféle testrészek 16767

MIKOLÁSNÁL Arad, Str. Brațianu 5. (Weitzer J.-u.) kapu alatt.

Legszebb karácsonyi ajándék egy életnagyságu fényképnagyítás **150.— lej** bármely fénykép után.

Eredeti olajfestmények tájkép, kerettel **100 lejtől feljebb.** Állandó kiállítás megtekinthető díjtalanul! **BRAUN** Arad, Calea Banatului 3. (Asztalos S.-ucca)

250 HP. Dieselmotor új és használt állapotban,
25—30 HP. Nyersolaj és benzín motor

igen olcsón eladó.
Ing. Geiringer, Buck & Berg,
ARAD. 10302

Sok pénzt takarít meg,
ha karácsonyi szükségletét

beszerzi

M. Fischer-nél

Arad, Neuman-palota,
hol legolcsóbb és legnagyobb vá-
lasztékban kaphatók valódi

Meissen servicek,
Rosenthal disztár-
gyak, valódi Elei-
kristall és Velencei
vázák, bonboine-
rek, csillárok stb.

Ugyancsak modern képeretezés
és üvegezés is legolcsóbban lesz
készítve. 6081

IZZÓLÁMPA
FELÜLMULHATATLAN

6908

Kéklamunkat mindenki
[a tenyerében hordja]
Ha van otthon M. M. konserv
[alnce már semmi gondja.] OO

Olcsó árusítás!

belső berendezés átala-
kítás miatt az összes
raktáron lévő áruk 7340

leszállított

◀ árban lesznek ▶

kiárusítva.

Gheorghe Jancovici

Arad, Strada Eminescu 4.

Mielőtt karácsonyi ajándékait

beszerző
nézze meg

HIRSCH JENO

órás és ékszerész kirakatait, hol a leg-
szebb és legfinomabb briliáns, arany és
ezüst ékszerek feltűnő olcsó árairol
győződhetik meg. — Arad, Str. Metianu
(Forray- és Rákoczi-ucca sarok.) 7514

Alkalmi vétel!

Belvárosi üzletes sarok mo-
dern bérház, átadó fűszerüz-
let, kocsma, két szoba, fürdő-
szobás lakással, visszavonulás
miat alkalmi áron 750.000
leért eladó. Megbízott:

„Uranul”-Iroda Arad, főpostával szemben

BERGER & CO. G. M. B. H. gépgyár és
Berg.-Gladbach (Rheinland) vasöntőde

szállítja 50 éves tapasztalataira támaszkodva az összes

APRÍTÓ GÉPEKET

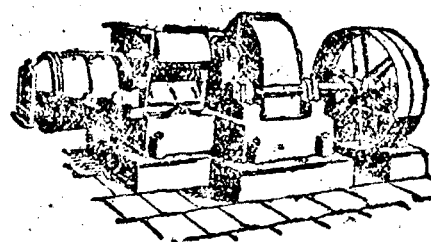
mint: kötőréket, hengerműveket, golyósjáratokat stb.

TÉGLAGYÁRI-GÉPEKET,
CHAMOTTE- ÉS SILIKA- MŰVEKET
mindennemű az új kornak megfelelő berendezésekkel;

EMELO- ÉS SZALLITÓ-BERENDEZÉSEKET.

Kivitel minden országba. 6938

Szakszerű felvilágosításokkal minden időben rendelkezésre áll a

romániai ve-
zérképvislet:

Dr. SCHULTZE & Co. Sibiu (Nagyszeben)

„Hermes” 14056.

Karácsonyi occasio női és leányka télikabátokban!
az eddigi áraknál
20 %-al olcsóbban

PLESZ

központi női felöltő áruházában ARAD,
 a színház hátsó bejáratával szemben.
 Minden vásárló egy csinos ajándékot kap. Verseny-
 képességemről győződjön meg saját érdekében,
 vételkötelezettség nélkül. Kérem a címre figyelni!

Román fordításokat pontosan, gyorsan és jutányos díjak mel-
 lett az egyedüli hatóságilag engedélyezett „**MINERVA**” fordítási iroda Arad, Strada Horia
 (Széchenyi-u.) 4. sz.
 alatt végez.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját arak szerint számítjuk. — Minden szó
 hirdetés: 3 lej. — bűn, verárny: 4 lej. — Vastagabb betűvel: 6 lej. — A vas-
 tagabb betűvel kivált: szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesznél: fel. — Az
 apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej.
 A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szűnjön, amelyik tartalmánál
 fogva érdeklő alakjában nem közzétehető, ezt minden egyes esetben megválogatással, illetve helyesbítéssel.
 * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelen.

„MEGHIT” jellegre levél van az Aradi
 Közlöny kiadójában, kérem átvenni. 7505

„35” jellegre levél van az Aradi Köz-
 löny kiadójában, kérek átvenni. 7499

„MEGHIT” jellegre levél van az Aradi
 Közlöny kiadójában, kérem átvenni. 7500

„MEGHITNEK” levele van az Aradi
 Közlöny kiadójában. 7524

BERENDEZETT lakással bíró intelligens
 urinó idősebb ur ismeretségi keresi. Le-
 veleket „Öszinte” jellegre az Aradi Köz-
 löny kiadójába kér. 7513

Házasság.

TISZT, leserelt, benősülne gazdag uri
 családba, lehetőleg egyedül leány le-
 gyen, földbirtokkal rendelkezők előny-
 ben. Komoly, feltétlen tisztamultu szép
 fiatal leányok irántak fényképpel, teljes
 című leveleket „Főhadnagy 30” jellegre
 az Aradi Közlöny kiadójába. 7506

Alkalmazás.

TANYÁS GAZDA önálló munkás. Kiti-
 nő bizonyítványokkal, állást keres ja-
 nuár 1-re. Szíves megkereséseket „Ta-
 nyás gazda” címen az Aradi Közlöny
 kiadóhivatala továbbít. 2000

ÜGYES KIFUTÓLEÁNYT vagy FIUT
 keresek azonnalra. Arad, Str. Consisto-
 rului 12., I. em., jobb. 8000

ÜGYES elárulónak felvételnek. Játék-
 szakmából előnyben. Ugyanott gyakor-
 lott csomagoló is felvétetik. Arad, Szin-
 házi versenybázár. 7468

MINDENES szakácsné és egy minden-
 háromtagu családhoz kerestetik. Plesz
 női felöltő áruházában Arad. 7485

KIFUTÓFIUT felveszek fűszerüzletbe.
 Arad, Str. Mărăsești 16. 7509

SZOFTAFÓSDADÁNAK gyermekem né-
 kül azonnalra ajánlkozom. Cím az Aradi
 Közlöny kiadójában. 16767

TÁRSULNEK ügyes varrónővel, beren-
 dezett szalonom van. Cím az Aradi Köz-
 löny kiadójában. 7512

EGY jó szakácsné, ugyanott csinos ki-
 szolgáló leány felvétetik. Arad, Ferenc-
 téri Vásárcsarnok. 7526

INTELLIGENS leány gyermek mellé
 ajánlkozok. Címeket az Aradi Közlöny
 kiadójába kér. 7519

LEGUJABB modellek után készít, alakít
 básony, posztó kalapokat 120—150 leig
 Salon de Mode. Arad, Str. Matei Corvin
 1. (Hunyadi-ucca). 7314

FIATAL BETÜSZEDŐ azonnali belépés-
 re kerestetik. Goth betűk ismeretével
 előnyben. Banater Tazblatt Temesvár
 II. Gyáruddvar-ucca 6. 7496

Lakás.

BUTOROZOTT, világos, kétágyas szo-
 bát keres két nőtlen mérnök. Lehetőleg
 központhoz közel. Cím az Aradi Közlöny
 kiadóhivatalában. 7463

EGY vagy két szobás lakást keresek a
 Bulv. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér)
 vagy Str. Mocioni (Orszá-ucca) környé-
 kén. Cím Tóth Béla üzletében Arad,
 Bulv. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér)
 45. sz. Ügynökök díjaztatnak. 7510

KÉT vagy háromszobás modern lakást
 keresek a belvárosban. Cím az Aradi
 Közlöny kiadójában. 7502

MAGANOS nő kis üres szobát keres,
 esetleg kis kamrával. Címeket: kér az
 Aradi Közlöny kiadójába. 350

MŰHELY, szoba-konyha, dísznőül kiadó.
 Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 7522

Vétel és eladás.

VALÓDI asztrák bunda eladó, Cím
 Gyórfy „Mures” irodájában Arad. 15218

NUTRIA BÉLÉSÜ VÁROSI BUNDA,
 süskín női kabát, szőrmék, férfi kabátok,
 kötött kabátok, ágy- és asztalneműk,
 3-as számú Wertheim szekrény, függő-
 nyók, antik butorok, perzsa szőnyegek,
 paplanok, játékok, meséskönyvek, kézi-
 munkák, festmények, antik órák, fotelok,
 rézgy és mosdó, sparihert, komplett
 szobaherendezések stb. eladók. Arad,
 Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca)
 I. em. jobb. 1000

EZUSTÓT, ékszer, antik butort, zongor-
 rát, teljes modern lakás berendezéseket
 legmagasabb árban veszünk. Vidékre
 utazunk. Salon Artistique Arad. 2801

SZÁNKÓ, kifogástalan, masszív, teherte-
 is használható olcsón eladó. Kúntler,
 Arad, Str. Mărăsești (Kossuth) 14. sz. 7518

BUTORLERAKATHAN legolcsóbb árban
 kaphatók: ebédők, hálósobák, Arad, Str.
 Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 3. és Strada
 Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 5828

Praktikus hasznos **J. EISELE** divat és textil üzletében Arad Str.
 Metianu 2. Karácsonyi árak!
 (Forray-u.)

PRIMA HATLOERŐS BENZINMOTOR vaskocstra szerelve, körfűrésszel — Ke-
 veset használt — ELADÓ. A vételár három részletben is fizethető. BÉRECZKY,
 Arad, Strada Eminescu 3. (Deák Ferenc-ucca). 7436

BIZOMÁNYBA KERESSEK SÜRGŐSEN
 ebédők- és futó-szőnyeget, gyermekjáté-
 tékokat, utazóbundát, férfi ruhákat, asz-
 talneműket, altwien és meissen tárgy-
 yakat, antik poharakat, különböző bu-
 tordarabokat, disztárgyakat, stb. Arad,
 Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) 1.
 emelet, jobb. 1000

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR (Kerpel-féle) ál-
 landóan bővül összes nyelvszakkal.
 Meggyőződhetik próbabérlettel! 7501

NÉGY jobb cseresznyefa komplett háló-
 szoba eladó. Arad, Str. General Coanda
 49. szán. 7516

ANTIK zenélő órát keresek megvételre.
 Címét „Óra” jellegre az Aradi Közlöny
 kiadóhivatalába kérek. 7464

KÉT ruhaszekrény, 1 pult, álló íróasztal,
 finom női és férfi télikabát eladó. Arad,
 Str. Mărăsești 2., földszint balra. 7517

KEIZER-féle balkaros susztergép eladó.
 Özv. Todorovics Nicodimé Savarsin. 7503

SZILSZKIN plüsch bunda, Szilszkin
 prém disztéssel eladó. Cím az Aradi
 Közlöny kiadójában. 7528

Ingatlan.

HÁZTELEKNEK való 150-től 200 m² par-
 cellát keresek. Irásbeli ajánlatokat az
 ármegejelölésével Ing. M. Vincent Arad,
 Str. Cosbuc 61. sz. alá kértik. 7504

Oktatás.

FRANCIA és ANGOL Francia csereke-
 pen francia órákat adna angol társalgás
 ellenében M. Vincent Arad, Str. Cosbuc
 61. sz. 7523

Ellátás.

IZLETES ebéd, vacsora házon és házon
 kívül 1000 leiert havonta kapható Arad,
 Ferenc-téri Bodega. 7527

Különféle.

ASSZONYOK leányok részére gyorsan
 és pontosan elsajátítható állandó varró
 és szabásati tanfolyam az esti órák-
 ban is Arad, Str. Eminescu 6. 5685

Babaparókat

győzőre kivitelben készít FISCHER modern
 hajmunka vállalat Arad, Str. Unirel, Pálán-u. 8

Bubifrizurák speciálválasztás viz-
 ondolás, kényvek művészi kivitelben
 Szelejánnál Arad, Str. Moise Ni-
 coara 2. — Ugyanott tanuló fiúk és leányok felvételnek.

LICHTWAIZ

LIQUEURS
 Saját érdeklődés
 oserésközök,
 ha nem engedélyeztetés
 hátrahatás összegyűjtés

DUSAN FELSZERELT
 raktáramból a téli saison elő-
 rehaladottsága miatt alábbi
 áruk eladását a mai napon
 önköltségi áron megkezdtem.
 Barna bőrkabát... L. 5800
 Fekete bőrkabát... L. 4200
 Férfi téli kabát hosszú L. 3450
 Férfi téli kabát rövid L. 1950
 Férfi téli felöltő... L. 2250
 Férfi téli öltöny... L. 1950
MUZSAY-nál
 ARADON, a színházzal szemben.

A fenyegető üzletfelesztetés
 kényezere alatt összes üzleti cik-
 keimet mélyen lezártított áron
 árusítom. Remekírók, ifjusági és
 mesekönyvek, regények, magyar
 és német folyóiratok, karácsonyfa-
 diszok, szentképek és tájképek gyári
 árban, gyermekjátékok, képesleve-
 lezőlapok és albumok, imatárgyak stb.
 110.000 kötetes kölcsönkönyvtár!
Krausz Paulina
 könyv- és papírkereskedése Arad, a szin-
 házépületben. 7418

Belvárosi polgári vendéglő,
 nyári kerthelyiséggel, lakással és
 házzal együtt 700.000 leiert eladó.
 Bővebbet Gyórfy „Mures” irodájában
 Arad, Str. Unirel. 15218

Parfumeria Fehér & Co. Arad. Fésű- és keféáruk, ridikülők, ma-
 nikürkazetták nagy választékban.

Női fehérneműek, divatos nadrág kombinék, ággyarnitúrák és választékban. **M. Fischer** fehérnemű üzlet Arad, Str.
 Bratianu 2. Minorita-palota.

Karácsonyi meglepetésül szép olcsó fényképeket és színes **Zaránd Jolán fényképész**
 nagytáblákat már 150 lejtől készít Arad, Str. Cogăniceanu 32. (Mikes Kálmán-u.)

Losonczy Lajos óra és ékszer raktára. — Legnagyobb választék mindennemű órákban és ékszerekben.
 Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron veszek. —
 Arad, Pinta Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. szám.

NŐI FELÖLTŐK,

szőrme bundák, női ruhák,
blousok óriási választékban
mélyen leszállított árak

R A D O

7429

női felöltő áruháza Arad.

Nagy karácsonyi vásár szövetekben, barchetokban és **Weisz Ármimmál** Arad, P. Avram
mindennemű divatáruclkekben Iancu No. 18.

Karácsonyi ajándéktárgyak, órák, éksze- **FEINER** óra- és ékszeráruház
rek, dísz tárgyakban legolcsóbb Arad, Str. Brătianu (Weitzer J.-u.) 3.

I. NAGY szücs 9025 Arad, Strada Alexandri 5. Szőrmeáru raktára. Megren-
delések jutányosan és pontosan eszközöltetnek.

GALLIK és PECO

női fodrász
Arad, Str. Brătianu 8.
(Weitzer Iancu-utca)

Speciális hajfestészet legtermésze-
tesebb színekben, bubinyítás, víz-
endofálás, legdivatosabb hajkondí-
tók, buhi u. m. rövid hajhoz estélyi
frizurákhoz, valamint modern baba-
parókák készítése szolid árakban.

Fogászat! „Wipla“

a fogászatban Platinázott fogak („Wipla“
anyag) újdonság 200—250 lej. Arany ko-
ronák — fogak garantált arany darabja
350—400 lej. Fém koronák — fogak da-
rabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos
anyag) Fehér fogak kautschukra darabja
50 lej. Foghúzás (infektios érzéstelenítés-
sel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések
24 órán belül eszközöltetnek. 5376

Frida D'MOUDJALLED
vizsgázott fogásznő

Arad, Bul. Reg. Ferd. 14. (József főkereseg-ut)

Üzlethelyiség átadó

Aradon, Str. Brătianu (Weitzer-ucca-
ban). Irodának, műhelynek is alkalmas
Évi házbér 12.000 lej. Olm az Aradi Közlöny kiadójában.

ÖN MEG NEM TUDJA ???

hogy szövet, selyem, vászon, harisnya és keztyű szükségletét a
legmészelebb árban kizárólag

GOLDSTEIN LAJOS divatáruházában Arad, Strada Brătianu 2. (Weitzer János-
ucca) Minorita palota szerezheti be. 10299

Butorkereskedők figyelmébe!

Szolid megbízható, olcsó teli hálót, ebédlőt, uriszobát,
iroda berendezéseket, legfinomabb műbutorokat,
összezsukható és fix patent kerti székeket gyárt nagy-
ban. Bemutatott rajzok után pontos kalkulációt küld:

BRAUN FÜLÖP butorgyára
CHISINEU (KISJENŐ) ARADMEGYE.

LEGSZEBB KÉPESKÖNYVEK

kis gyermekeknek:

Muki medve ...	L. 35.—
Kocos Peti ...	L. 35.—
Gyi te farkó ...	L. 45.—
Házi állataink ...	L. 58.—
Vadonban ...	L. 58.—
Vidám cirkusz ...	L. 70.—
Mindent tudó ...	L. 70.—
Piroska és a farkas	L. 75.—
Nagy ABC ...	L. 190.—
Nagy állatkert ...	L. 220.—

Sándor hírlapirodában Arad.

Rossz villanyégők

becserélése ujakra ráfizetéssel, üveg- és
porcellán tárgyak szakszerű ragasztása,
képkeretezés és ablaküvegezést a leg-
olcsóbb napi áron, SCHWARZ üveges-
nél Aradon, a zsidótemplom mellett. 6859

Elegáns és a legújabb női kalapmodellek érkeztek nagy választékban.

80 lejért

alakítja női kalapját min-
den új párisi formára a

Klein Simon kalapgyári lerakata

Arad, Piata A. Iancu 21. (Szabadság-t.)
Hol minden tisztviselő 10% arányú kedvezményt kap a
kiszámlált áról. Kértem a nagyérdemű hölgyközön-
séget minden vásárlási kísérletükön kívül
erről meggyőződni szíveskedjenek.